

Warszawa, dnia 24 stycznia 2014 r.

Pozycja 2

ZARZĄDZENIE MINISTRA KULTURY I DZIEDZICTWA NARODOWEGO¹⁾

z dnia 23 stycznia 2014 r.

w sprawie nadania statutu Narodowemu Instytutowi Dziedzictwa²⁾

Na podstawie art. 13 ust. 1 i ust. 2 ustawy z dnia 25 października 1991 r. o organizowaniu i prowadzeniu działalności kulturalnej (Dz. U. z 2012 r. poz. 406) zarządza się, co następuje:

§ 1. Narodowemu Instytutowi Dziedzictwa nadaje się statut stanowiący załącznik do zarządzenia.

§ 2. Zarządzenie wchodzi w życie z dniem podpisania.

Minister Kultury i Dziedzictwa Narodowego: *B. Zdrojewski*

¹⁾ Minister Kultury i Dziedzictwa Narodowego kieruje działem administracji rządowej – kultura i ochrona dziedzictwa narodowego, na podstawie § 1 ust. 2 rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 18 listopada 2011 r. w sprawie szczegółowego zakresu działania Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego (Dz. U. Nr 248, poz. 1482).

²⁾ Nazwa Narodowego Instytutu Dziedzictwa ustalona przez § 1 zarządzenia Nr 32 Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego z dnia 23 grudnia 2010 r. w sprawie zmiany nazwy i zakresu działania Krajowego Ośrodka Badań i Dokumentacji Zabytków (Dz. Urz. MKiDN Nr 6, poz. 58) z dniem 1 stycznia 2011 r.

Załącznik
do zarządzenia
Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego
z dnia 23 stycznia 2014 r.
(poz. 2)

Statut Narodowego Instytutu Dziedzictwa

Rozdział I Postanowienia ogólne

§ 1.

Narodowy Instytut Dziedzictwa, zwany dalej „Instytutem” jest państwową instytucją kultury działającą w szczególności na podstawie:

- 1) ustawy z dnia 25 października 1991 r. o organizowaniu i prowadzeniu działalności kulturalnej (Dz. U. z 2012 r. poz. 406), zwanej dalej „ustawą”;
- 2) ustawy z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami (Dz. U. Nr 162, poz. 1568, z późn. zm.³⁾;
- 3) zarządzenia Nr 28 Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego z dnia 3 października 2006 r. w sprawie połączenia instytucji kultury - Krajowego Ośrodka Badań i Dokumentacji Zabytków i Ośrodka Ochrony Dziedzictwa Archeologicznego oraz utworzenia Krajowego Ośrodka Badań i Dokumentacji Zabytków (Dz. Urz. MKiDN Nr 6, poz. 50);
- 4) zarządzenia Nr 32 Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego z dnia 23 grudnia 2010 r. w sprawie zmiany nazwy i zakresu działania Krajowego Ośrodka Badań i Dokumentacji Zabytków (Dz. Urz. MKiDN Nr 6, poz. 58, z 2011 r. Nr 4, poz. 34, z 2012 r. poz. 86 oraz z 2013 r. poz. 45);
- 5) niniejszego statutu.

§ 2.

1. Siedzibą Instytutu jest miasto stołeczne Warszawa, a terenem działania obszar Rzeczypospolitej Polskiej i zagranica.

³⁾ Zmiany wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2004 r. Nr 96, poz. 959 i Nr 238, poz. 2390, z 2006 r. Dz. U. Nr 50, poz. 362 i Nr 126, poz. 875, z 2007 r. Dz. U. Nr 192, poz. 1394, z 2009 r. Dz. U. Nr 31, poz. 206 i Nr 97, poz. 804 oraz z 2010 r. Dz. U. Nr 75, poz. 474 i Nr 130, poz. 871.

2. Instytut może tworzyć oddziały terenowe i ośrodki specjalistyczne, po uzyskaniu zgody ministra właściwego do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego, zwanego dalej „Ministrem”.
3. Organizatorem Instytutu jest Minister.
4. Instytut jest wpisany do rejestru instytucji kultury prowadzonego przez Ministra pod numerem RIK 53/2002 i posiada osobowość prawną.
5. Nadzór nad Instytutem sprawuje Minister.
6. Instytut może używać skróconej nazwy w brzmieniu „NID”.

Rozdział II **Zakres działania**

§ 3.

Instytut realizuje zadania w zakresie zrównoważonej ochrony dziedzictwa kulturowego Polski w celu jego zachowania dla przyszłych pokoleń poprzez:

- 1) gromadzenie i upowszechnianie wiedzy o dziedzictwie;
- 2) wyznaczanie i upowszechnianie standardów ochrony i konserwacji zabytków;
- 3) kształtowanie świadomości społecznej w zakresie wartości i zachowania dziedzictwa kulturowego.

§ 4.

1. Do zadań Instytutu należy w szczególności:

- 1) gromadzenie i zarządzanie zasobem dokumentacji rejestru zabytków i Krajowej Ewidencji Zabytków oraz jej digitalizacja i upowszechnianie;
- 2) ewidencjonowanie badań archeologicznych prowadzonych na terenie kraju;
- 3) budowa i rozwój ogólnopolskiej, geoprzestrzennej bazy danych o zabytkach;
- 4) monitorowanie stanu zachowania i ocena wartości zasobu dziedzictwa;
- 5) monitorowanie i analizowanie zagrożeń dla dziedzictwa i wypracowywanie metod przeciwdziałania tym zagrożeniom, w tym w szczególności obiektów z Listy Światowego Dziedzictwa i uznanych za pomnik historii, a także obiektów szczególnie zagrożonych;
- 6) gromadzenie, opracowywanie i archiwizowanie zbiorów naukowych związanych z ochroną dziedzictwa oraz ich digitalizacja i upowszechnianie;
- 7) publikowanie i upowszechnianie wyników badań naukowych, prac projektowych i konserwatorskich, a także innych wydawnictw z zakresu ochrony dziedzictwa;
- 8) wydawanie opinii i ekspertyz dotyczących działań przy zabytkach na rzecz organów administracji publicznej;
- 9) tworzenie i upowszechnianie standardów dokumentacji, badania i konserwacji zabytków ruchomych, nieruchomych i archeologicznych;
- 10) ewaluacja i doskonalenie systemu ochrony oraz ewidencji dziedzictwa materialnego i niematerialnego;

- 11) koordynowanie realizacji procedury występowania z wnioskiem do Ministra o uznanie przez Prezydenta RP zabytku nieruchomego za Pomnik Historii;
 - 12) prowadzenie monitoringu miejsc i obiektów uznanych przez Prezydenta RP za Pomniki Historii;
 - 13) realizacja w zakresie powierzonym przez Ministra zadań wynikających z porozumień, konwencji i innych dokumentów ratyfikowanych przez Polskę, związanych z ochroną i opieką nad dziedzictwem materialnym i niematerialnym;
 - 14) realizacja specjalistycznych programów szkoleniowych i informacyjnych na rzecz służb konserwatorskich i środowisk związanych z opieką nad zabytkami;
 - 15) podejmowanie współpracy z właścicielami i zarządcami zabytków na rzecz właściwego zarządzania zasobem dziedzictwa kulturowego oraz promowanie zasad opieki nad zabytkami;
 - 16) realizacja programów społecznych w zakresie edukacji na rzecz ochrony i opieki nad dziedzictwem materialnym i niematerialnym;
 - 17) realizacja zadań wynikających z powierzonej funkcji Centrum Kompetencji w ramach programu wieloletniego „Kultura+” w zakresie digitalizacji zabytków;
 - 18) prowadzenie w porozumieniu z Ministrem współpracy międzynarodowej w zakresie ochrony i opieki nad dziedzictwem kulturowym;
 - 19) organizowanie i prowadzenie innych prac związanych z ochroną dziedzictwa kulturowego na zlecenie Ministra i Generalnego Konserwatora Zabytków.
2. Instytut realizuje swoje zadania współpracując ze służbami konserwatorskimi oraz innymi jednostkami organizacyjnymi wyspecjalizowanymi w ochronie zabytków i opiece nad zabytkami, w tym ze szkołami wyższymi, instytucjami naukowymi, kościołami i związkami wyznaniowymi a także jednostkami samorządu terytorialnego.

Rozdział III **Organizacja i zarządzanie**

§ 5.

Organami Instytutu są: Dyrektor Instytutu zwany dalej „Dyrektorem” oraz Rada Programowa zwana dalej „Radą”.

§ 6.

1. Dyrektor zarządza Instytutem, odpowiada za strategię działania Instytutu i reprezentuje go na zewnątrz.
2. Do zakresu działania Dyrektora należy realizacja zadań statutowych, a w szczególności:
 - 1) odpowiedzialność za bieżącą działalność Instytutu oraz nadzór nad majątkiem przekazanym mu w zarząd;
 - 2) przygotowywanie programów działania i planów finansowych Instytutu na każdy rok kalendarzowy;

- 3) nadzór i koordynacja wykonania przygotowanych programów działania i planów finansowych Instytutu;
 - 4) sporządzanie sprawozdań merytorycznych i sprawozdań finansowych za każdy rok kalendarzowy i ich publikowanie;
 - 5) wydawanie wewnętrznych regulaminów, zarządzeń i innych dokumentów wewnętrznych Instytutu.
3. Dyrektora powołuje i odwołuje Minister w trybie określonym ustawą.
 4. Dyrektor zarządza Instytutem przy pomocy czterech zastępców.
 5. Dyrektor, w uzgodnieniu z Ministrem, powołuje i odwołuje zastępców.
 6. Organizację wewnętrzną Instytutu określa regulamin organizacyjny nadany przez Dyrektora w trybie określonym w art. 13 ust. 3 ustawy.

§ 7.

1. Rada jest organem doradczym i opiniodawczym Dyrektora w zakresie działalności statutowej Instytutu.
2. Do zadań Rady należy:
 - 1) analizowanie efektywności merytorycznych działań podejmowanych przez Instytut;
 - 2) wyrażanie opinii w sprawach merytorycznych dotyczących działalności Instytutu.
3. W skład Rady wchodzi 15 osób spośród przedstawicieli środowisk kultury, pracowników naukowych, osób wyróżniających się wiedzą teoretyczną i praktyczną znajomością zagadnień związanych z ochroną dziedzictwa.
4. Członków Rady powołuje Dyrektor po zasięgnięciu opinii Ministra, na okres trzech lat.
5. Członkostwo w Radzie wygasa przed upływem kadencji w razie:
 - 1) rezygnacji z członkostwa;
 - 2) śmierci;
 - 3) prawomocnego orzeczenia sądu karnego pozbawienia praw publicznych, zakazu członkostwa w Radzie lub ubezwłasnowolnienia;
 - 4) odwołania przez Dyrektora po zasięgnięciu opinii Rady i Ministra z powodu uporczywego niewykonywania obowiązków członka Rady wynikających z regulaminu Rady lub choroby trwale uniemożliwiającej wykonywanie tych obowiązków.
6. Pracami Rady kieruje przewodniczący wybrany przez członków Rady.
7. Dyrektor zwołuje posiedzenie Rady przynajmniej raz w roku.
8. Rada może odbywać posiedzenia w obecności przynajmniej połowy liczby jej członków.
9. Rada działa na podstawie regulaminu uchwalonego przez Radę i zatwierdzonego przez Dyrektora.

§ 8.

1. Dyrektor może powoływać pełnomocnika albo kolegia doradcze (rady, komisje, zespoły) o charakterze stałym lub dla realizacji konkretnego zadania. Powołując pełnomocnika albo kolegium Dyrektor określa przedmiot działania, a w przypadku kolegium liczbę członków.

2. W skład kolegium wchodzi osoby powołane przez Dyrektora spośród pracowników Instytutu lub spoza ich grona.
3. Kolegium formułuje opinie w kwestiach stanowiących przedmiot jego działania.
4. Kolegium przewodniczy Dyrektor lub wyznaczony przez niego pracownik Instytutu.
5. Obsługę kancelaryjno-biurową pełnomocnika albo kolegium zapewnia Instytut.

Rozdział IV **Majątek i finanse**

§ 9.

1. Instytut prowadzi samodzielną gospodarkę finansową na zasadach określonych w ustawie.
2. Przychodami Instytutu są przychody z prowadzonej działalności, w tym:
 - 1) ze sprzedaży składników majątku ruchomego;
 - 2) przychody z najmu i dzierżawy składników majątkowych;
 - 3) dotacje podmiotowe i celowe z budżetu państwa;
 - 4) z prowadzonej działalności dodatkowej;
 - 5) środki otrzymane od osób fizycznych i prawnych oraz z innych źródeł.

§ 10.

Dyrektor zapewnia terminowe sporządzenie rocznego sprawozdania finansowego, obligatoryjne jego zbadanie przez biegłego rewidenta i przedłożenie do zatwierdzenia Ministrowi.

§ 11.

1. Do dokonywania czynności prawnych w imieniu Instytutu, w tym do składania oświadczeń woli w zakresie jego praw i obowiązków majątkowych, uprawniony jest Dyrektor.
2. Dyrektor może ustanawiać pełnomocników do dokonywania określonych czynności prawnych w imieniu Instytutu określając zakres pełnomocnictwa.
3. Udzielenie i odwołanie pełnomocnictwa podlega ujawnieniu w rejestrze instytucji kultury prowadzonym przez Ministra, za wyjątkiem pełnomocnictw procesowych.

§ 12.

1. Instytut może na zasadach przewidzianych w obowiązujących przepisach prowadzić, jako dodatkową, działalność odpłatną, o ile działalność ta nie spowoduje ograniczenia realizacji zadań statutowych Instytutu.
2. Działalność, o której mowa w ust. 1, może być prowadzona w zakresie:
 - 1) sprzedaży wydawnictw książkowych i publikacji;
 - 2) usług cyfryzacji, digitalizacji i udostępniania zasobu archiwalnego;
 - 3) usług szkoleniowych i wystawienniczych;
 - 4) usług analityczno-konserwatorskich oraz inwentaryzacyjnych w zakresie ochrony dziedzictwa.

3. Środki uzyskane z prowadzonej dodatkowej działalności mogą być wykorzystywane wyłącznie na realizację zadań statutowych Instytutu.

Rozdział V **Przepisy końcowe**

§ 13.

Połączenia, podziału lub likwidacji Instytutu dokonuje Minister na warunkach i w trybie przewidzianym w obowiązujących przepisach.

§ 14.

Zmiany niniejszego statutu mogą być dokonywane w trybie określonym dla jego nadania.